

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. RUGPJŪČIO 19 D. NUTARIMO NR. 996
„DĖL SAUGOMŲ TERITORIJŲ TIPINIŲ APSAUGOS REGLAMENTŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)
(TAP NR. 22-807(2); (TAIS NR. 22-5852(3))**

2022-05-26 Nr. NV-1463

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – pakeisti Saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų pavadinimą į Saugomų teritorijų tipinį apsaugos reglamentą (toliau – Reglamentas) ir atitinkamas Reglamento nuostatas, kad teritorijų planavimo, statybos reguliavimo, priežiūros ir kontrolės procesuose dalyvaujančioms institucijoms praktiškai taikant Reglamento, saugomų teritorijų nuostatų, saugomų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir kitų teisės aktų nuostatas nekiltų abejonių, nebūtų prieštaravimų ar galimybių skirtingai traktuoti ar interpretuoti teisės aktus ir siekiant tinkamai įgyvendinti Saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 35 dalies nuostatas (neatitinka sąvokos „Saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas“).

3. Dabartinė situacija:

- Reglamento pavadinimas ir kai kurios nuostatos neatitinka Saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 35 dalyje nustatyto Reglamento pavadinimo ir tame pačiame įstatyme nustatytų saugomų teritorijų planavimo dokumentų pavadinimų;
- Reglamente nėra nuostatų, nustatančių šio teisės akto sąsajas su saugomų teritorijų nuostatais (toliau – Nuostatai), kuriuose taip pat, kaip ir Reglamente, tik daug detaliau nustatomas užstatymo intensyvumas, plotas, pastatų aukštingumas, kt. Reglamento 27.2 ir 27.2.1 papunkčiuose įtvirtinta, kad saugomų teritorijų planavimo dokumentuose patvirtintose sugriežtinto vizualinio reguliavimo kraštovaizdžio tvarkymo zonose (toliau – GAI zona), kurios nustatomos geologiniuose, geomorfologiniuose, hidrografiniuose ir kraštovaizdžio draustiniuose, vizualinės ir buferinės apsaugos zonose esančiose gyvenvietėse ar jų dalyse, išlaikomas esamas vizualinis gyvenviečių pobūdis, nekeičiamas užstatymo intensyvumas, plotas, nedidindamas aukštingumas, kt.;
- Kai kurios saugomų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose nustatytos GAI zonos patenka į ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto, rekreacinio funkcinio prioriteto, kito (gyvenamojo) funkcinio prioriteto zonas, nors jose pagal Reglamento 27.2 papunkčio nuostatas GAI zonos neturėtų būti išskirtos;
- Kai kurios institucijos Nuostatų ir Reglamento nuostatas, įtvirtinančias pastatais užstatomo žemės ploto dydį, užstatymo intensyvumą, pastatų aukštingumą ir kitus matmenis, vertina kaip prieštaraujančias viena kitai, todėl statybos, rekonstrukcijos ir kiti procesai, pavyzdžiui, į regioninius parkus patenkančiose sodų bendrijose, kuriuose pagal atitinkamus teisės aktus ir teritorijų planavimo dokumentus šie procesai gali būti vykdomi laikantis nustatytų reikalavimų, yra be reikalo sustabdyti, vyksta teisminiai ginčai.

4. Projekto esmė:

- Nustatomas Saugomų teritorijų įstatymo nuostatas atitinkantis keičiamo teisės akto pavadinimas – Saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas, patikslinamos kitos įstatymo nuostatų neatitinkančios nuostatos;
- Reglamente nustatoma, kad:
  - saugomose teritorijose etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus, saugomos teritorijos valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus nustato saugomų teritorijų nuostatai, t. y. įrašoma aiški Reglamento sąsaja su Nuostatais, kad užstatymo intensyvumo, ploto, pastatų aukštingumo ir kiti statinių,

teritorijų tvarkymo reikalavimai nustatomi ne Reglamentuose, bet Nuostatuose, kuriuos turi kiekvienas valstybinis parkas ar biosferos rezervatas.

- GAI zonos nustatomos gyvenvietėse ar jų dalyse, esančiose geologiniuose, geomorfologiniuose, hidrografiniuose ir kraštovaizdžio draustiniuose, vizualinės (regimosios) ir buferinės apsaugos, ekologinės apsaugos, rekreacinio ir kito (gyvenamojo) funkcinio prioriteto zonose, t. y. panaikinamas prieštaravimas tarp Reglamento nuostatų ir galiojančių saugomų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių.
- GAI zonoje išlaikomas esamas vizualinis gyvenviečių pobūdis, nesodinami želdiniai, galintys užstoti ar trukdantys apžvelgti saugomus objektus ar kompleksus, t. y. panaikinamas prieštaravimas tarp Reglamento ir Nuostatų.
- Atlikti redakciniai, teisėkūros, teisės technikos reikalavimus atitinkantys pakeitimai (naikinamos nuorodos į negaliojančias „Valstybės žinias“, koreguojami Reglamento skyrių, teisės aktų pavadinimai ir jų santrumpos, kt.);
- Projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

5. Derinimas:

- Nutarimo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022-05-17 išvadoje Nr. NV-1351 pateiktas teisės technikos ir redakcines pastabas, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos darbo tvarka (2022-05-20 el. paštu) pateiktus pasiūlymus;
- Nutarimo projektas svarstytas 2022 m. gegužės 24 d. tarpinstituciniame pasitarime, kurio metu pastabų ir pasiūlymų nepateikta.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – tiesiogiai neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina Nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje).

Ekonomikos politikos grupės vyresnioji patarėja

Jurgita Gaižiūnienė